2025/1914

2025 9 19

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2025/1914

2025 m. rugsėjo 18 d.

kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1058 ir (ES) 2021/1056, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis strateginiams uždaviniams spręsti atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 175, 177, 178 ir 322 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [1],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę [2],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros [3],

kadangi:

(1) pastaraisiais metais geopolitinei dinamikai būdingas didelis neapibrėžtumas, dėl kurio reikia iš esmės iš naujo įvertinti Sąjungos strateginį savarankiškumą, atsparumą ir demokratinių principų bei teisinės valstybės apsaugą, taip pat iššūkius, kylančius dėl žaliosios, socialinės ir technologinės pertvarkos. Ta vienu metu įvairiose srityse vykstanti pertvarka rodo, kad reikia skubiai panaikinti inovacijų atotrūkį, paspartinti dekarbonizacijos pastangas, kad būtų sustiprintas ekonomikos konkurencingumas ir sumažinta išorės priklausomybė įvairinant tiekimo grandines, plečiant šalyje gaminamą žaliąją energiją ir investuojant į ypatingos svarbos sektorius;

(2) sanglaudos politika, kuri yra pagrindinė Sąjungos investicinė priemonė pagal daugiametę finansinę programą, yra skatinamos tikslinės investicijos, kuriomis prisidedama prie ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 3 straipsnio 3 dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 174 straipsnyje, kartu sprendžiami kylantys uždaviniai. Be to, atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą įsipareigojama laikytis partnerystės principo ir daugiapakopio valdymo principo, kad būtų užtikrintas veiksmingas, regioninis ir į piliečius orientuotas sanglaudos politikos įgyvendinimas. Todėl bet koks perskirstymas atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą turėtų būti atliekamas laikantis Europos partnerystės elgesio kodekso [4];

(3) sanglaudos politikos programų teisinėje sistemoje numatyta 2025 m. atlikti laikotarpio vidurio peržiūrą, kuri suteikia savalaikę ir unikalią galimybę perorientuoti programas, siekiant spręsti naujus uždavinius ir pasinaudoti naujomis galimybėmis, paspartinti jų įgyvendinimą ir padidinti jų veiksmingumą, siekiant reaguoti tiek į senus, tiek į naujus Sąjungos prioritetus, nedarant poveikio kitiems Sąjungos teisės aktams ar kitai daugiametei finansinei programai;

[1] OL C, C/2025/3197, 2025 7 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj.
[2] OL C, C/2025/3474, 2025 7 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj.
[3] 2025 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2025 m. rugsėjo 18 d. Tarybos sprendimas.
[4] 2014 m. sausio 7 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 240/2014 dėl Europos struktūrinių ir investicinių fondų Europos partnerystės elgesio kodekso (OL L 74, 2014 3 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/240/oj).

(4) atsižvelgiant į horizontaliųjų reikiamų sąlygų, taikytinų visiems konkretiems tikslams, ir kriterijų, būtinų tų tikslų įvykdymui įvertinti, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 ([5]) 15 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje ir III priede, svarbą siekiant veiksmingai ir efektyviai naudoti bendrą Sąjungos fondų teikiamą paramą ir į poreikį užtikrinti praktinį tų Sąjungos fondų poveikį, tikslinga nustatyti, to reglamento 86 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą lankstumo sumą viršijančioms sumoms, kurios atitinka konkrečius tikslus, kurių atžvilgiu Komisija, remdamasi tų horizontaliųjų reikiamų sąlygų taikymu, turi pateikti neigiamą įvertinimą, programa neturėtų būti keičiama arba perkeliama naujais prioritetais ir lankstumo priemonėmis, numatytomis šiame reglamente išdėstytose iš dalies keičiančiose nuostatose. Tokia proporcinga priemonė yra būtina paskata, kuria siekiama užtikrinti, kad valstybių narių teisė ir praktika toliau atitiktų horizontaliąsias reikiamas sąlygas ir Sąjungos fondų lėšomis dengiamos išlaidos atitiktų Sąjungos tikslus.

Kadangi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 ([6]) taikomas horizontaliai, tas pats reikalavimas turėtų būti taikomas sumoms, atitinkančioms įsipareigojimus, kurių vykdymas sustabdytas priemonėmis, priimtomis remiantis tuo reglamentu. Reglamento (ES) 2021/1060 86 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos lankstumo sumos neviršijančios sumos, atitinkančios konkrečius tikslus, dėl kurių Komisija, remdamasi horizontaliųjų reikiamų sąlygų taikymu, pateikia neigiamą vertinimą, gali būti iš dalies keičiamos arba perkeliamos remiantis naujais prioritetais, su sąlyga, kad tokie nauji prioritetai atitinka tikslus, kurių siekiama horizontaliosiomis reikiamomis sąlygomis pagal naujus prioritetus;

(5) 2025 m. sausio 29 d. savo komunikate „ES konkurencingumo kelrodis“ ir 2025 m. vasario 26 d. komunikate „Švarios pramonės kursas. Bendros konkurencingumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksmų gairės“ ir prie jo pridėtame Įperkamos energijos veiksmų plane Komisija pristatė konkretų planą, kaip Europa galėtų atgauti savo konkurencingumą ir užtikrinti tvarią gerovę. Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Sanglaudos fondo, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1058 ([7]), lėšomis jau remiamos investicijos į klimato tikslus, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2021/1060. Tačiau valstybės narės turėtų aktyviau siekti užtikrinti, kad dekarbonizacija skatintų Europos pramonės augimą ir Europos piliečių gerovę, be kita ko, didinant paramą švarioms technologijoms ir perėjimui prie švarios energijos, investuojant į energetikos infrastruktūros projektus, kuriais galima užtikrinti tikrą energetikos sąjungą, ir remiant gamybos procesų ir produktų dekarbonizavimą;

(6) atsižvelgiant į beprecedentį geopolitinį nestabilumą ir poreikį Sąjungai užtikrinti savo gynybą ir civilinę parengtį, sanglaudos politikos finansavimas turėtų būti skubiai sutelktas investicijoms į gynybos pajėgumus ir civilinį saugumą tiesiogiai remti. Todėl būtina nustatyti naujus konkrečius ERPF ir Sanglaudos fondo paramos tikslus, kad būtų finansuojami gynybos sektoriaus pramonės pajėgumai ir sudarytos sąlygos investuoti į atsparią gynybos ar dvejopo naudojimo infrastruktūrą, be kita ko, siekiant skatinti karinį mobilumą ir gerinti civilinę parengtį, įskaitant kibernetinį ir civilinį saugumą, kurie nebūtinai susijęs su judumu, atsižvelgiant į tų fondų taikymo sritį, reikšmingos žalos nedarymo principą ir bendradarbiaujant su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis. Be to, turėtų būti įmanoma remti civilinę parengtį įgyvendinant teritorines ir vietos plėtros strategijas. Pramonės pajėgumai gynybos pajėgumų didinimui skatinti turėtų būti susiję su gynybos produktų ir kitų produktų technologine plėtra ir gamyba gynybos tikslais, kaip apibrėžta Tarybos reglamente (ES) 2025/1106 ([8]), visų pirma to reglamento 1 straipsnyje nurodytais produktais. Valstybės narės raginamos pasinaudoti dabartinėje teisinėje sistemoje numatyta galimybe savanoriškai perkelti joms pagal pasidalijamojo valdymo principą skirtus išteklius tiesiogiai valdomoms programoms, kuriomis siekiama gynybos ir saugumo tikslų. Atsižvelgiant į tai, perkėlimai į karinio mobilumo paketą pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) užtikrintų koordinuotas intervencines priemones

([5]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([6]) 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

([7]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 231, 2021 6 30, p. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj).

([8]) 2025 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamentas (ES) 2025/1106, kuriuo nustatoma Europos saugumo veiksmų (SAFE) stiprinant Europos gynybos pramonę priemonė (OL L, 2025/1106, 2025 5 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

karinio mobilumo koridoriuose, kaip nurodyta 2025 m. kovo 19 d. vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos bendroje Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos ir pasirengimo 2030 m. Remdamos tokias investicijas, valstybės narės, kai taikytina, turėtų atsižvelgti į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/697 9 straipsnyje nustatytus tinkamumo kriterijus ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2025/1106 ([9]) 16 straipsnyje nustatytas tinkamumo finansuoti taisykles arba atitinkamas Europos gynybos pramonės programų nuostatas. Pirmenybė turėtų būti teikiama investicijoms į dvejopo naudojimo infrastruktūrą ir pajėgumus;

(7) ypatingas dėmesys ir išimtinė parama turėtų būti skiriama Sąjungos rytiniams pasienio regionams, besiribojantiems su Rusija, Baltarusija ir Ukraina, atsižvelgiant į jiems kylančius unikalius saugumo iššūkius ir jų geopolitinę reikšmę. Šie regionai ypač susiduria su išorės grėsmėmis, įskaitant hibridinius išpuolius. Vietos gynybos pajėgumų ir bendruomenės atsparumo stiprinimas tuose regionuose yra labai svarbus ne tik siekiant atgrasyti nuo galimos agresijos ir užtikrinti Europos saugumą, bet ir remti regioninę plėtrą, skatinti socialinę sanglaudą, kurti darbo vietas ir gerinti gyvenimo sąlygas;

(8) skirstant ir įgyvendinant sanglaudos politikos išteklius, kurie yra skirti su gynyba susijusiems tikslams, valstybės narės turėtų teikti pirmenybę projektams, kuriais skatinamas užimtumas, įgūdžių ugdymas ir pramonės diversifikavimas regionų lygmeniu. Visų pirma reikėtų akcentuoti paramą mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) ir regioniniams klasteriams, veikiantiems dvejopo naudojimo technologijų, kibernetinio saugumo ir dirbtinio intelekto srityse, užtikrinant, kad tokios investicijos atitiktų Sąjungos strateginius interesus ir ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslą;

(9) investicijos į transporto tinklų modernizavimą, kad jie atitiktų karinius reikalavimus, taip pat suteikia didelės naudos civiliniam judumui, ekonominėms jungtims ir reagavimo į krizes pajėgumams Sąjungoje. Tokiomis investicijomis gerinama tarpvalstybinė infrastruktūra, mažinamos kliūtys, gerinamas pasirengimas ir prisidedama prie regionų ir ypatingos svarbos tiekimo grandinių atsparumo. Be to, transporto mazgai, sudarantys sąlygas greitai dislokuoti skubiosios pagalbos tarnybas ir skirstyti būtiniausias atsargas, labai prisideda prie gyvybiškai svarbių funkcijų tęstinumo ir nacionalinio saugumo;

(10) be to, siekiant greitai padidinti likvidumą, kad būtų patenkinti skubiausi poreikiai, visų pirma susiję su investicijomis į didesnius gynybos pajėgumus ir infrastruktūrą, visų pirma pirmenybę teikiant dvejopo naudojimo pajėgumams bei infrastruktūrai ir civilinei parengčiai, turėtų būti pasiūlytos papildomos finansavimo galimybės. Visų pirma būtina numatyti papildomą vienkartinį išankstinį finansavimą, kuris sudarytų 20 % sumų, užprogramuotų pagal tokius specialius prioritetus pagal atitinkamus ERPF ir Sanglaudos fondo politikos tikslus, ir galimybę taikyti didesnę Sąjungos bendro finansavimo normą;

(11) ERPF ir Sanglaudos fondo lėšomis, atsižvelgiant į atitinkamą jų taikymo sritį, jau gali būti remiamos investicijos, kuriomis prisidedama prie Europos strateginių technologijų platformos (STEP), įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/795 ([10]), kuria siekiama stiprinti Europos lyderystę technologijų srityje, tikslų. Siekiant toliau skatinti ERPF ir Sanglaudos fondo investicijas tose ypatingos svarbos srityse, reikėtų panaikinti ERPF ir Sanglaudos fondo bendro įnašo į tuos prioritetus apribojimą ir plačiau taikyti galimybę valstybėms narėms gauti didesnį išankstinį finansavimą susijusiems programų pakeitimams. Prioritetams, kuriais remiamos investicijos, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų pagal programos pakeitimo prašymą, kuris Komisijai buvo pateiktas iki 2025 m. kovo 31 d., turi būti skiriamas išimtinis vienkartinis išankstinis finansavimas, taikomas to prašymo pateikimo metu.

([9]) 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092, (OL L 170, 2021 5 12, p. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([10]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241 (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

Be to, galimybės finansuoti gamybines investicijas, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų įgyvendinimo įmonėse, kurios nėra MVĮ, turėtų būti plačiau taikomos aprėpiant visas valstybes nares ir regionus, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES 27 vidurkį, kartu išlaikant dėmesį MVĮ. Tokios investicijos taip pat turėtų būti galimos regionuose, kuriuose jos palengvina pramonės prisitaikymą, susijusį su skaitmenine pertvarka, įskaitant skaitmeninius pajėgumus debesijos kompiuterijos, DI ir superkompiuterijos srityse, ir gamybos procesų ir produktų dekarbonizavimą ir žiediškumą, pavyzdžiui, automobilių pramonėje arba energijai imliose pramonės šakose. Be to, numatyta galimybė investicijomis, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų įgyvendinimo, finansuoti gamybines investicijas į įmones, kurios nėra MVĮ, iš Teisingos pertvarkos fondo (TPF), įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1056 ([11]), turėtų būti suteikta visoms investicijoms, kartu išlaikant dėmesį MVĮ, kai tokios investicijos yra būtinos, *inter alia*, teisingos pertvarkos planui įgyvendinti ir darbo vietoms kurti;

(12) siekiant padidinti energetinį saugumą, paspartinti energetikos pertvarką ir skatinti netaršų judumą, investicijos pagal STEP ir Alternatyviųjų degalų infrastruktūros priemonę, numatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/1804 ([12]), turėtų būti papildytos sukuriant naują konkretų ERPF ir Sanglaudos fondo tikslą pagal 2 politikos tikslą skatinti energetikos jungtis ir susijusią perdavimo, skirstymo, kaupimo ir pagalbinę infrastruktūrą, taip pat apsaugoti ir išsaugoti tą infrastruktūrą ir stiprinti įkrovimo infrastruktūros diegimą. Pagalbinė energetikos infrastruktūra – tai bet kokie įrenginiai, įranga ir sistemos, kuriais palaikomas valstybių narių perdavimo sistemų sujungimas sudarant sąlygas energijos gamybai, perdavimui, paskirstymui ir kaupimui. Siekiant paspartinti investicijas šiose srityse, šiam konkrečiam tikslui skirtiems prioritetams turėtų būti taikomas papildomas vienkartinis išankstinis finansavimas, sudarantis 20 % pagal tuos prioritetus užprogramuotų sumų, ir galimybė taikyti didesnę Sąjungos bendro finansavimo normą. Kai aktualu, tikimasi, kad vadovaujančiosios institucijos sieks pritraukti kuo daugiau privačiųjų lėšų. Šios aktyvesnės investicinės pastangos leis energijai imliems sektoriams gauti prieigą prie stabilesnių ir įvairesnių energijos šaltinių mažiau susiskaidžiusioje energijos vidaus rinkoje, o tai padidins jų tvarumą ir konkurencingumą. Be to, išplėtus ERPF paramą dekarbonizavimo projektams, energijai imlios pramonės šakos gali teikti pirmenybę didelio poveikio inovacijoms, atitinkančioms Sąjungos klimato tikslus;

(13) bendriems Europos interesams svarbūs projektai (BEISP), konkrečiai – projektai, kuriais remiami ir skatinami didelio masto tarpvalstybiniai projektai, kurie laikomi būtinais Sąjungos ekonomikos augimui, inovacijoms ir konkurencingumui, laikomi suderinami su vidaus rinka, jei jie įgalina Europos masto bendradarbiavimą, susijusį su novatoriškomis technologijomis ar visos Europos infrastruktūros objektais. Siekiant padėti paspartinti naujų BEISP kūrimą ir esamų BEISP įgyvendinimą, visų kategorijų regionuose turėtų būti leidžiama teikti ERPF paramą investicijoms į projektus, įtrauktus į BEISP, kurį Komisija pripažino suderinamu su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, atsižvelgus į 2021 m. lapkričio 25 d. Komisijos komunikatą „Valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijai“. Be to, veiksmams, kuriais prisidedama prie Komisijos patvirtintų BEISP, turėtų būti taikomos supaprastintos atrankos procedūros;

(14) prieinamas ir tvarus būstas yra dar vienas iššūkis, kilęs dėl pastaraisiais metais labai išaugusių kainų ir nuomos mokesčių. Nepalankioje padėtyje esančios grupės ir mažas ir vidutines pajamas gaunančios šeimos patiria dar didesnį poveikį, ir joms sunkiau gauti būstą ir didėja benamystės rizika. Siekiant paskatinti valstybes nares ir regionus padvigubinti ERPF ir Sanglaudos fondo investicijas į įperkamo ir tvaraus būsto fondo (įskaitant socialinį būstą) statybą ir renovaciją atitinkamose šių fondų taikymo srityse, turėtų būti nustatyti nauji konkretūs tikslai pagal įvairius politikos tikslus, kad būtų užtikrintas lankstumas programuojant būsto intervencines priemones pagal

([11]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 231, 2021 6 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj).

([12]) 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1804 dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/94/ES (OL L 234, 2023 9 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj).

specialius prioritetus, pripažįstant, kad įperkamumo apibrėžtis gali skirtis priklausomai nuo kiekvienos valstybės narės aplinkybių. Tokie prioritetai turėtų būti suderinami su Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1275 ([13]) ir apimti galimybę taikyti didesnę Sąjungos bendro finansavimo normą ir papildomą vienkartinį išankstinį finansavimą, kuris sudarytų 20 % užprogramuotų sumų, siekiant sumažinti viešiesiems biudžetams tenkančią naštą visų kategorijų regionuose. Pavyzdžiui, tomis naujomis galimybėmis turėtų būti visapusiškai pasinaudojama investuojant pagal naujojo europinio bauhauzo iniciatyvos principus ir vertybes. Išlaidos, susijusios su laikina alternatyvaus būsto nuoma gyventojams renovacijos metu, taip pat gali būti tinkamos finansuoti skiriant paramą pagal tokius prioritetus. Tame kontekste taip pat tikslinga paaiškinti TPF paramą;

(15) vanduo yra gyvybiškai svarbus užtikrinant maisto, energetikos ir ekonomikos sistemų saugumą. Jo, kaip ištekliaus, vaidmuo taip pat vienas iš pagrindinių aspektų siekiant užtikrinti atsparumą klimato kaitai. Atsižvelgiant į iššūkius, kurių vandens ištekliams kyla dėl klimato kaitos poveikio, turėtų būti skatinamos tolesnės investicijos į hidrologinį atsparumą. Turėtų būti skubiai tobulinamas vandens ir jūrų apsaugos teisės aktų įgyvendinimas, didinamas vandens naudojimo efektyvumas, sprendžiama vandens trūkumo problema ir kuriama hidrologiniu požiūriu atspari Europa. Tokiam įgyvendinimui reikia didelių investicijų, be kita ko, į pakartotinį vandens naudojimą ne žemės ūkio tikslais, mėlynąsias biotechnologijas, vandens stygiaus ir sausrų prevencijos infrastruktūrą, gamtos procesais pagrįstų sprendimų diegimą, gėlo vandens ekosistemų ekologinį atkūrimą ir nuotekų valymo gerinimą. Vandens gėlinimas gyventojams tų regionų, kuriuose ypač trūksta vandens, jei tai daroma tvariai, kaip nurodyta 2025 m. birželio 4 d. Komisijos komunikate „Europos hidrologinio atsparumo strategija“, taip pat gali atlikti svarbų vaidmenį užtikrinant saugią prieigą prie vandens, todėl turėtų būti laikomas atitinkančiu paramos skyrimo reikalavimus. Todėl į konkretų tikslą pagal 2 politikos tikslą tikslinga įtraukti nuorodą į saugią prieigą prie vandens, tvarią vandentvarką, įskaitant integruotą vandentvarką, ir hidrologinį atsparumą, kad būtų sudarytos sąlygos proaktyviam, rizika grindžiamam valdymui ir geresniam pasirengimui. Tam konkrečiam tikslui nustatytiems naujiems specialiems prioritetams taip pat turėtų būti taikomas papildomas vienkartinis išankstinis finansavimas, kurį sudaro 20 % užprogramuotų sumų, ir galimybė taikyti didesnio bendro finansavimo normą, kad būtų skatinamos itin reikalingos investicijos toje srityje. Taip pat turėtų būti sudaryta galimybė teikti TPF paramą su vandeniu susijusioms investicijoms, kai tokiomis investicijomis sprendžiama ūmaus vandens trūkumo problema, didinamas atsparumas klimato kaitai ir remiamas perėjimas prie tvarios ir diversifikuotos vietos ekonomikos, net jei jos nėra tiesiogiai susijusios su žemės atkūrimo projektais;

(16) siekiant sudaryti sąlygas valstybėms narėms prasmingai vykdyti perprogramavimą atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą ir sutelkti išteklius tiems naujiems strateginiams Sąjungos prioritetams, reikėtų panaikinti papildomus apribojimus. Kalbant apie lėšų telkimo pagal temas reikalavimus, tikslinga leisti valstybėms narėms įskaičiuoti sumas, suplanuotas naujiems strateginiams prioritetams (įskaitant tuos, kuriais prisidedama prie STEP tikslų įgyvendinimo), į sumas, kurių reikia, kad būtų užtikrintas lėšų telkimo pagal temas reikalavimų laikymasis, neatsižvelgiant į tai, ar valstybės narės laikosi paramos telkimo pagal temas reikalavimų nacionaliniu lygmeniu ar regionų kategorijos lygiu. Kartu su lankstumu, susijusiu su paramos telkimo pagal temas reikalavimais, turėtų būti užtikrintas tam tikras lankstumas apskaičiuojant atitinkamą ERPF ir Sanglaudos fondo įnašą klimato srityje, vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/1060 6 straipsniu, kartu laikantis bendrų to straipsnio reikalavimų. Be to, valstybėms narėms taip pat turėtų būti suteikta galimybė ERPF ir Sanglaudos fondo ištekliais prisidėti prie „InvestEU“ fondo valstybių narių skyriaus, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/523 ([14]), kad jos galėtų juos panaudoti pagal finansinę priemonę, numatytą „InvestEU“ programoje.

Be to, kad atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą būtų galima visapusiškai perprogramuoti naujus strateginius prioritetus, valstybėms narėms turėtų būti suteikta papildomai laiko, kad jos galėtų papildyti savo laikotarpio vidurio peržiūros rezultatų vertinimą ir pateikti susijusius programos dalinius pakeitimus. Papildomas perprogramavimo laikas taip pat turėtų būti taikomas TPF ištekliams, kai jie įtraukti į programą kartu su ERPF ir Sanglaudos fondo

([13]) 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1275 dėl pastatų energinio naudingumo (OL L, 2024/1275, 2024 5 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

([14]) 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 107, 2021 3 26, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj).

ištekliais arba „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1057 ([15]), ištekliais. Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (INTERREG) programų pakeitimai pateikiami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1059 ([16]) 19 straipsnį;

(17) siekiant paspartinti sanglaudos politikos programų įgyvendinimą apskritai ir padidinti likvidumą, būtiną pagrindinėms investicijoms įgyvendinti, programoms, įgyvendinamoms pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą ir pagal INTERREG, turėtų būti mokama papildomo vienkartinio ERPF ir Sanglaudos fondo išankstinio finansavimo suma, kai perprogramavimas yra susijęs su didele visos programos dalimi. Išankstinio finansavimo procentinė dalis turėtų būti toliau didinama tam tikroms programoms, įgyvendinamoms pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą ir apimančioms vieną ar daugiau NUTS 2 lygio regionų, besiribojančių su Rusija, Baltarusija ar Ukraina, atsižvelgiant į Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą neigiamą poveikį tiems regionams. Siekiant paskatinti per laikotarpio vidurio peržiūrą atlikti perprogramavimą orientuojantis į pagrindinius prioritetus, papildomas vienkartinis išankstinis finansavimas turėtų būti skiriamas tik tuo atveju, jei tame kontekste pasiekiama tam tikra finansinių išteklių perskirstymo konkretiems itin svarbiems prioritetams riba;

(18) siekiant atsižvelgti į laiką, kurio reikia investicijoms perorientuoti atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą, ir sudaryti sąlygas kuo geriau panaudoti turimus išteklius, reikėtų pakoreguoti išlaidų tinkamumo finansuoti galutinius terminus ir įsipareigojimų panaikinimo taisykles programoms, pagal kurias atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą ištekliai perskirstomi strateginiams prioritetams. Taip pat turėtų būti galima taikyti didesnę bendro finansavimo normą programų, įgyvendinamų pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą ir apimančių vieną ar daugiau NUTS 2 lygio regionų, besiribojančių su Rusija, Baltarusija ar Ukraina, prioritetams, atsižvelgiant į Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą neigiamą poveikį tiems regionams ir deramai atsižvelgiant į būtinybę laiku užbaigti programas, pradėti naujas programas ir visiškai įsisavinti programos finansavimą;

(19) laikotarpio vidurio peržiūra taip pat turėtų būti naudojama esminiam miestų ir miestų funkcinių zonų vaidmeniui sustiprinti siekiant daugelio Sąjungos tikslų, valstybėms narėms suteikiant galimybę, glaudžiai bendradarbiaujant su regionų ir vietos valdžios institucijomis ir atsižvelgiant į regionų ypatumus bei sanglaudos politikos taikymo sritį, perskirstyti ERPF finansinius išteklius, kad būtų sustiprinta Reglamento (ES) 2021/1058 12 straipsnyje nurodyta Europos miestų iniciatyva. Be to, siekiant palengvinti pagrindinių novatoriškų veiksmų, nustatytų pagal Europos miestų iniciatyvą, įgyvendinimą, tokiems veiksmams turėtų būti taikoma supaprastinta atrankos procedūra paramai pagal sanglaudos politikos programas gauti. Siekiant padidinti išteklių naudojimo lankstumą, valstybėms narėms taip pat turėtų būti suteikta galimybė paskirti ERPF lėšas iš savo programų pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą Reglamento (ES) 2021/1058 13 straipsnyje nurodytai Tarpregioninių investicijų į inovacijas priemonei;

(20) siekiant supaprastinti įgyvendinimą ir paspartinti investicijas, dera atlikti papildomus tikslinius reglamentavimo sistemos, kuria reglamentuojamas TPF naudojimas, pakeitimus. Visų pirma galimybė taikyti supaprastintą veiksmų, kuriems suteiktas pažangumo ženklas, atrankos procedūrą turėtų būti taikoma ir TPF. Be to, reikėtų panaikinti siektinų reikšmių peržiūros apribojimus, kad būtų užtikrintas būtinas lankstumas kintant įgyvendinimo aplinkybėms;

(21) siekdama padėti valstybėms narėms greitai ir teisingai perprogramuoti programas, Komisija turėtų laiku pateikti aiškius techninius paaiškinimus ir paramą vadovaujančiosioms institucijoms, be kita ko, per struktūrizuotą sistemą, atsakydama į techninius, teisinius ir procedūrinius klausimus, visų pirma susijusius su pagal šį reglamentą nustatytomis priemonėmis;

(22) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą perorientuoti investicijas į ypatingos svarbos prioritetus, taip pat supaprastinti ir paspartinti politikos įgyvendinimą iš dalies pakeičiant reglamentus (ES) 2021/1058 ir (ES) 2021/1056, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

([15]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013, (OL L 231, 2021 6 30, p. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).

([16]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1059 dėl konkrečių nuostatų, taikomų siekiant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (INTERREG), kuris remiamas Europos regioninės plėtros fondo ir išorės finansavimo priemonių lėšomis (OL L 231, 2021 6 30, p. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj).

(23) todėl reglamentai (ES) 2021/1058 ir (ES) 2021/1056 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti;

(24) atsižvelgiant į neatidėliotiną poreikį dėl aktualių geopolitinių iššūkių sudaryti sąlygas ypatingos svarbos investicijoms, visų pirma į gynybos pajėgumus, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/1058 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/1058 iš dalies keičiamas taip:

1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punktas papildomas šiuo papunkčiu:

„vii) didinant pramonės pajėgumus, kad būtų skatinamas gynybos pajėgumų didinimas pirmenybę teikiant dvejopo naudojimo pajėgumams.“;

ii) b punktas iš dalies keičiamas taip:

1) v papunktis pakeičiamas taip:

„v) skatinant saugią prieigą prie vandens, tvarią vandentvarką, įskaitant integruotą vandentvarką, ir hidrologinį atsparumą;“;

2) papildoma šiais papunkčiais:

„xi) skatinant galimybes gauti prieinamą ir tvarų būstą;

xii) skatinant energetikos jungtis ir susijusią perdavimo, paskirstymo, kaupimo ir pagalbinę infrastruktūrą bei ypatingos svarbos energetikos infrastruktūros apsaugą ir įkrovimo infrastruktūros diegimą.“;

iii) c punktas papildomas šiuo papunkčiu:

„iii) sukuriant atsparią gynybos infrastruktūrą, pirmenybę teikiant dvejopo naudojimo infrastruktūrai, be kita ko, siekiant skatinti karinį mobilumą Sąjungoje ir gerinti civilinę parengtį.“;

iv) d punktas papildomas šiuo papunkčiu:

„vii) skatinant galimybes gauti prieinamą ir tvarų būstą.“;

v) e punkto pirma pastraipa papildoma šiais punktais:

„iii) skatinant integruotą teritorinę plėtrą, tuo tikslu suteikiant galimybę gauti prieinamą ir tvarų būstą visų rūšių teritorijose;

iv) užtikrinant civilinę parengtį visų rūšių teritorijose.“;

vi) papildoma šia pastraipa:

„Veiksmais, remiamais pagal pirmos pastraipos c punkto iii papunktyje nustatytą konkretų tikslą, skatinant karinį mobilumą atitinkamais atvejais daugiausia dėmesio skiriama vienam ar keliems iš keturių prioritetinių karinio mobilumo koridorių, kuriuos valstybės narės nustatė 2025 m. kovo 18 d. Tarybos priimtų Karinių reikalavimų dėl karinio mobilumo ES ir už jos ribų II priede. Remiami veiksmai, kurie yra tų koridorių dalis, turi atitikti infrastruktūros reikalavimus, nustatytus įgyvendinimo aktuose, grindžiamuose Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1153 (*) 12 straipsnio 2 dalimi.

(*) 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1153, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014 (OL L 249, 2021 7 14, p. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).“;

b) 1a dalies pirma ir antra pastraipos pakeičiamos taip:

„Ištekliai pagal 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vi papunktyje ir b punkto ix papunktyje nurodytą konkretų tikslą programuojami pagal specialius prioritetus, atitinkančius atitinkamą politikos tikslą.

Jeigu programos pakeitimas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d., be Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 1 ir 2 dalyse arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1059 (*) 51 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse numatyto programai skiriamo metinio išankstinio finansavimo, Komisija kaip išimtinį vienkartinį išankstinį finansavimą išmoka 20 % tokiems prioritetams skirtų asignavimų, kaip nustatyta sprendime, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas. Jei tokie specialūs prioritetai yra įtraukti į programos pakeitimą, Komisijai pateiktą ne vėliau kaip 2025 m. kovo 31 d., Komisija išmoka 30 % išimtinį vienkartinį išankstinį finansavimą tiems prioritetams skirtų asignavimų, kaip nustatyta sprendime, kuriuo patvirtinamas programos dalinis pakeitimas. Išimtinio vienkartinio išankstinio finansavimo lėšos išmokamos per 60 dienų nuo Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas, priėmimo dienos.

(*) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1059 dėl konkrečių nuostatų, taikomų siekiant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (INTERREG), kuris remiamas Europos regioninės plėtros fondo ir išorės finansavimo priemonių lėšomis (OL L 231, 2021 6 30, p. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj).“;

c) įterpiama ši dalis:

„1c. Ištekliai pagal 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vii papunktyje, b punkto v papunktyje, b punkto xi papunktyje, b punkto xii papunktyje, c punkto iii papunktyje, d punkto vii papunktyje ir e punkto iii ir iv papunkčiuose nurodytus konkrečius tikslus programuojami pagal specialius prioritetus, atitinkančius atitinkamą politikos tikslą.

Jeigu programos pakeitimas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d., be Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir Reglamento (ES) 2021/1059 51 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse numatyto programai skiriamo metinio išankstinio finansavimo, Komisija kaip išimtinį vienkartinį išankstinį finansavimą išmoka 20 % tiems prioritetams skirtų asignavimų, kaip nustatyta sprendime, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas. Toks išimtinis vienkartinis išankstinis finansavimas išmokamas per 60 dienų nuo Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas, priėmimo dienos.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 5 dalį, sumokėta išimtinio vienkartinio išankstinio finansavimo suma Komisijos sąskaitose patvirtinama ne vėliau kaip paskutiniais ataskaitiniais metais.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 6 dalį visos iš tokio išimtinio vienkartinio išankstinio finansavimo gautos palūkanos panaudojamos atitinkamai programai taip pat kaip ir ERPF ar Sanglaudos fondo lėšos ir yra įtraukiamos į paskutinių ataskaitinių metų sąskaitas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 97 straipsnio 1 dalį toks išimtinis vienkartinis išankstinis finansavimas negali būti sustabdomas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnio 1 dalį į išankstinį finansavimą, į kurį turi būti atsižvelgta apskaičiuojant panaikintinas sumas, įtraukiamos išmokėtos išimtinio vienkartinio išankstinio finansavimo sumos.

Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 112 straipsnio 3 ir 4 dalių, didžiausia bendro finansavimo norma specialiems prioritetams, kurie nustatyti šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vii papunktyje, b punkto v, xi ir xii papunkčiuose, c punkto iii papunktyje, d punkto vii papunktyje ir e punkto iii ir iv papunkčiuose nurodytiems konkretiems tikslams remti, padidinama 10 procentinių punktų virš taikytinos bendro finansavimo normos ir negali viršyti 100 %.“;

d) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Sanglaudos fondo lėšomis remiamas 2 ir 3 PT, įskaitant šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkto x, xi ir xii papunkčiuose ir c punkto iii papunktyje nustatytus konkrečius tikslus, kiek tokia parama atitinka paramos aprėptį, išdėstytą 6 ir 7 straipsniuose.“;

e) papildoma šia dalimi:

„5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 49 straipsnio 3 dalies, veiksmų, remiamų siekiant šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vii papunktyje ir c punkto iii papunktyje nurodytų konkrečių tikslų, atveju nereikalaujama, kad atitinkama valstybė narė viešai paskelbtų su tais veiksmais susijusius duomenis, jei jų atskleisti neleidžiama dėl saugumo ar viešosios tvarkos priežasčių pagal Reglamento (ES) 2021/1060 69 straipsnio 5 dalį. Tuo tikslu valstybės narės, prieš atrinkdamos atitinkamą veiksmą paramai gauti, apie tai informuoja Komisiją. Šia pastraipa nedaromas poveikis Komisijos ir Europos Audito Rūmų teisėms gauti informaciją, būtiną jų funkcijoms, susijusioms su patikrinimais ir auditu, atlikti, ir Europos Parlamento pareigai vykdyti politinę kontrolę pagal ES sutarties 14 straipsnį ir stebėti Sąjungos biudžeto vykdymą pagal SESV 319 straipsnį.

Paramos gavėjams netaikomi Reglamento (ES) 2021/1060 50 straipsnio 1 dalies c, d ir e punktuose nustatyti reikalavimai dėl veiksmų, susijusių su šio straipsnio 1 dalies a punkto vii papunktyje ir c punkto iii papunktyje nurodytais konkrečiais tikslais, jei informacijos apie paramą komunikacijos renginiui ar veiklai arba jų organizavimą viešai skelbti neleidžiama dėl saugumo ar viešosios tvarkos priežasčių pagal Reglamento (ES) 2021/1060 69 straipsnio 5 dalį.

Komisija bent kartą per metus informuoja Europos Parlamentą apie veiksmų, kuriems taikoma antroje pastraipoje numatyta nukrypti leidžianti nuostata, skaičių ir bendras išlaidas suvestine forma, deramai laikydamasi konfidencialumo reikalavimų.“;

2) 4 straipsnio 10 dalis pakeičiama taip:

„10. Šio straipsnio 6 dalyje nustatytų paramos telkimo pagal temas reikalavimų laikomasi visu programavimo laikotarpiu, įskaitant atvejus, kai ERPF asignavimai perkeliami tarp vienos programos ar skirtingų programų prioritetų ir atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnį. Kai valstybė narė pateikia prašymą iš dalies pakeisti programą pagal Reglamento (ES) 2021/1060 24 straipsnį, sumos, numatytos šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vi papunktyje ir b punkto ix papunktyje nurodytiems konkretiems tikslams, taip pat šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vii papunktyje, b punkto v papunktyje, b punkto xi papunktyje, b punkto xii papunktyje, c punkto iii papunktyje, d punkto vii papunktyje ir e punkto iii ir iv papunkčiuose nurodytiems konkretiems tikslams, gali būti įskaičiuojamos į sumas, reikalingas 1 arba 2 PT, arba padalijamos tarp šių dviejų tikslų.

Jei valstybė narė laikosi paramos telkimo pagal temas reikalavimų regionų kategorijos lygmeniu, 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vi papunktyje ir b punkto ix papunktyje, taip pat 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vii papunktyje, b punkto v, xi ir xii papunkčiuose, c punkto iii papunktyje, d punkto vii papunktyje ir e punkto iii ir iv papunkčiuose nurodytos sumos, viršijančios paramos telkimo pagal temas ribas tam tikrai regionų kategorijai, gali būti įskaičiuotos į paramos telkimo pagal temas ribas kitose to paties politikos tikslo regionų kategorijose.

Ši dalis taikoma tik perkeliant asignavimus joje nurodytiems konkretiems tikslams iš labiau išsivysčiusių regionų arba pereinamojo laikotarpio regionų mažiau išsivysčiusiems regionams ir iš labiau išsivysčiusių regionų į pereinamojo laikotarpio regionus.“;

3) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma pastraipa iš dalies keičiama taip:

1) e punktas pakeičiamas taip:

„e) tais atvejais, kai prisidedama prie šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies a punkto vi ir vii papunkčiuose nustatytų konkrečių tikslų pagal 1 PT arba 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkto ix papunktyje nustatyto konkretaus tikslo pagal 2 PT mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose, taip pat labiau išsivysčiusiuose valstybių narių regionuose, kurių vidutinis BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES 27 vidurkį, išmatuotą perkamosios galios standartais ir apskaičiuotą pagal 2015–2017 m. laikotarpio Sąjungos rodiklius, kartu išlaikant dėmesį MVĮ;“;

2) papildoma šiais punktais:

„f) tais atvejais, kai prisidedama prie bendriems Europos interesams svarbaus projekto, kurį Komisija pripažino suderinamu su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, atsižvelgus į 2021 m. lapkričio 25 d. Komisijos komunikatą „Valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijai“, kartu išlaikant dėmesį MVĮ;

g) kai palengvinamas pramonės prisitaikymas, susijęs su gamybos procesų ir produktų dekarbonizavimu mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose, taip pat labiau išsivysčiusiuose valstybių narių regionuose, kurių vidutinis BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES 27 vidurkį, išmatuotą perkamosios galios standartais ir apskaičiuotą pagal 2015–2017 m. laikotarpio Sąjungos rodiklius, kartu išlaikant dėmesį MVĮ.“;

ii) antra pastraipa pakeičiama taip:

„Pirmos pastraipos e ir g punktai taikomi INTERREG programoms, kai geografinė programos aprėptis Sąjungoje yra susijusi tik su tuose punktuose nustatytomis regionų kategorijomis.“;

b) papildoma šiomis dalimis:

„10. Be Reglamento (ES) 2021/1060 14 straipsnyje nustatytų galimybių, valstybės narės, atitinkamoms vadovaujančiosioms institucijoms sutikus, gali skirti ERPF ir Sanglaudos fondo išteklius „InvestEU“ fondo valstybių narių skyriui, kad jie būtų panaudoti per finansinę priemonę, numatytą programoje „InvestEU“. Tokiems įnašams taikomos Reglamento (ES) 2021/1060 14 straipsnyje nustatytos procedūros ir jie įtraukiami apskaičiuojant tame straipsnyje nustatytas viršutines ribas arba sumuojami, su sąlyga, kad bendra perkėlimų suma neviršija 50 mln. EUR. Ištekliai, gauti iš sumų, skirtų „InvestEU“ finansinei priemonei pagal Reglamento (ES) 2021/1060 14 straipsnį, arba joms priskirtini ištekliai suteikiami valstybei narei pagal susitarimą dėl įnašo ir naudojami paramai siekiant to paties tikslo ar tikslų finansinių priemonių arba biudžeto garantijų forma.

11. Be Reglamento (ES) 2021/1060 73 straipsnio 4 dalyje nustatytų galimybių, projektams, tiesiogiai įtrauktiems į bendriems Europos interesams svarbų projektą, kurį Komisija pripažino suderinamu su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, atsižvelgus į 2021 m. lapkričio 25 d. Komisijos komunikatą „Valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijai“, vadovaujančioji institucija gali nuspręsti skirti paramą iš ERPF tiesiogiai, jei tokie veiksmai atitinka Reglamento (ES) 2021/1060 73 straipsnio 2 dalies a, b ir g punktuose išdėstytus reikalavimus.“;

4) įterpiamas šis straipsnis:

„7a straipsnis

Konkrečios nuostatos, susijusios su laikotarpio vidurio peržiūra, ir susijęs lankstumas

1. Komisija kaip papildomą vienkartinį išankstinį finansavimą 2026 m. išmoka 1,5 % visos paramos iš ERPF, Sanglaudos fondo ir Teisingos pertvarkos fondo (TPF), įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1056 (*), pagal sprendimą, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas. Ši papildoma vienkartinio išankstinio finansavimo procentinė dalis padidinama iki 9,5 % programoms, įgyvendinamoms pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą ir apimančioms vieną ar daugiau su Rusija, Baltarusija ar Ukraina besiribojančių NUTS 2 lygio regionų, su sąlyga, kad programa neapima visos atitinkamos valstybės narės teritorijos. Tačiau jei valstybės narės su Rusija, Baltarusija ar Ukraina besiribojantys NUTS 2 lygio regionai yra įtraukti tik į programas, apimančias visą atitinkamos valstybės narės teritoriją, tokioms programoms padidinta procentinė dalis taip pat taikoma.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas papildomas vienkartinis išankstinis finansavimas taikomas tik patvirtinus bent 10 % programos finansinių išteklių perskirstymą vienam ar keliems specialiems prioritetams, kurie nustatyti 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vi ir vii papunkčiuose, b punkto v, ix, xi ir xii papunkčiuose, c punkto iii papunktyje, d punkto vii papunktyje ir e punkto iii ir iv papunkčiuose nurodytiems konkretiems tikslams atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą, su sąlyga, kad programos pakeitimo prašymas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. (toliau – 10 % riba).

Į 10 % ribą taip pat įskaičiuojamas šis perskirstymas pagal tą pačią programą:

a) ESF+ lėšų perskirstymas vienam ar keliems specialiems prioritetams, nustatytiems Reglamento (ES) 2021/1057 12a, 12c ir 12d straipsniuose, atsižvelgiant į laikotarpio vidurio peržiūrą;

b) TPF lėšų perskirstymas specialiems prioritetams, nustatytiems siekiant remti investicijas, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų, arba siekiant skatinti galimybes gauti prieinamą ir tvarų būstą pagal Reglamentą (ES) 2021/1056, atsižvelgiant į laikotarpio vidurio peržiūrą;

c) ERPF arba Sanglaudos fondo lėšų perskirstymas specialiems prioritetams, kurie nustatyti konkretiems tikslams, nurodytiems šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vi papunktyje ir b punkto ix papunktyje, ESF+ lėšų perskirstymas specialiems prioritetams, kurie nustatyti pagal Reglamento (ES) 2021/1057 12a straipsnį, arba TPF lėšų perskirstymas specialiems prioritetams, kurie nustatyti siekiant remti investicijas, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų, patvirtintų programos pakeitimuose prieš atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą;

d) ERPF arba Sanglaudos fondo lėšų perskirstymas prioritetams, kurie nustatyti konkrečiam tikslui, nurodytam 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkto v papunktyje, patvirtintam programos pakeitimuose nuo 2025 m. sausio 1 d.

3. Apskaičiuojant sumą, lygią 10 % ribai, neatsižvelgiama į šiuos išteklius:

a) Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išteklius, nurodytus Reglamento (ES) 2021/1056 4 straipsnyje;

b) papildomą finansavimą atokiausiems regionams, nurodytą Reglamento (ES) 2021/1060 110 straipsnio 1 dalies e punkte;

c) išteklius, skirtus vienam ar keliems specialiems prioritetams, nustatytiems reagavimui į gaivalines nelaimes remti pagal Reglamento (ES) 2021/1057 12b straipsnį arba pagal šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkto x papunktyje nurodytą konkretų tikslą.

4. Papildomas vienkartinis išankstinis finansavimas, mokėtinas valstybei narei dėl programos pakeitimų, susijusių su perskirstymu šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems prioritetams, apskaičiuojant sumas, kurių įsipareigojimai turi būti panaikinti pagal Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnį, įskaičiuojamas į 2025 m. atliktus mokėjimus, su sąlyga, kad programos pakeitimo prašymas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 63 straipsnio 2 dalies ir 105 straipsnio 2 dalies, galutinė išlaidų tinkamumo finansuoti ir įsipareigojimų panaikinimo data yra 2030 m. gruodžio 31 d. tuo atveju, jei patvirtinami programos pakeitimai, kuriais bent 10 % programos finansinių išteklių perskirstoma vienam ar daugiau specialių prioritetų, nurodytų šio straipsnio 2 dalyje.

6. Jei valstybė narė turi tik vieną programą, apimančią visą jos teritoriją ir ta programa finansuojama iš ERPF, Sanglaudos fondo, ESF+ ir TPF lėšų, 5 dalyje nurodyta nukrypti leidžianti nuostata taikoma, kai bent 7 %. programos finansinių išteklių perskirstoma vienam ar keliems specialiems prioritetams, kurie nustatyti konkretiems tikslams, nurodytiems 2 dalyje.

7. Programų, nurodytų šio straipsnio 5 ir 6 dalyse, atveju, kai Reglamente (ES) 2021/1060 arba viename iš fondams skirtų reglamentų nustatyta galutinė veiklos rezultatų plano, finansų valdymo, ataskaitų teikimo ir vertinimo reikalavimų taikymo data, laikoma, kad ta data yra ta pati kitų metų data. Be to, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 2 straipsnio 29 punkto, tokių programų atveju laikoma, kad paskutiniai ataskaitiniai metai yra laikotarpis nuo 2030 m. liepos 1 d. iki 2031 m. birželio 30 d.

8. Prašymuose iš dalies pakeisti programą pagal Reglamento (ES) 2021/1060 24 straipsnį valstybės narės gali prašyti ERPF išteklius, užprogramuotus pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą, perskirstyti Europos miestų iniciatyvai ir Tarpregioninių investicijų į inovacijas priemonėms, nurodytoms atitinkamai šio reglamento 12 ir 13 straipsniuose. Perskirstyti ištekliai panaudojami atitinkamos valstybės narės labui. Tokie perskirstymai nėra perkėlimas, kaip tai suprantama pagal Reglamento (ES) 2021/1060 26 straipsnį.

9. Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 40 straipsnio 2 dalies d punktą ir 8 straipsnį prašymai iš dalies pakeisti programą siekiant perskirstyti išteklius atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą teikiami tik gavus stebėsenos komiteto pritarimą. Kai toks perskirstymas susijęs su ištekliais, numatytais pagal to reglamento 28 straipsnį, jis konsultuojasi su atsakingomis vietos ir regionų valdžios institucijomis pagal Europos struktūrinių ir investicijų fondų Europos partnerystės elgesio kodeksą.

10. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 112 straipsnio 3 ir 4 dalių, didžiausia bendro finansavimo norma, skiriama programų, įgyvendinamų pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą ir apimančių vieną ar daugiau su Rusija, Baltarusija ar Ukraina besiribojančių NUTS 2 lygio regionų, prioritetams, padidinama 10 procentinių punktų virš taikytinos bendro finansavimo normos ir neviršija 100 %. Didesnė bendro finansavimo norma netaikoma programoms, apimančioms visą atitinkamos valstybės narės teritoriją, išskyrus atvejus, kai tie NUTS 2 lygio regionai įtraukiami tik į programas, apimančias visą atitinkamos valstybės narės teritoriją.

Šios dalies pirmoje pastraipoje numatyta nukrypti leidžianti nuostata taikoma tik tuo atveju, kai patvirtintas bent 10 % programos finansinių išteklių perskirstymas vienam ar keliems specialiems prioritetams, nurodytiems šio straipsnio 2 dalyje, su sąlyga, kad programos pakeitimo prašymas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

11. Be kiekvienos programos laikotarpio vidurio peržiūros rezultatų vertinimo, kuris turi būti pateiktas pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnio 2 dalį, valstybės narės, atsižvelgdamos į konkrečius tikslus, nustatytus šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vi ir vii papunkčiuose, b punkto v, ix, xi ir xii papunkčiuose, c punkto iii papunktyje, d punkto vii papunktyje ir e punkto iii ir iv papunkčiuose, gali ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. iš naujo pateikti Komisijai papildomą vertinimą ir susijusius prašymus iš dalies pakeisti programą. Taikomi Reglamento (ES) 2021/1060 24 straipsnyje nustatyti terminai.

12. Jei Sanglaudos fondo įnašas klimato srityje, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2021/1060 6 straipsnio 1 dalyje, viršytų 37 % visų jam skirtų asignavimų siektiną reikšmę, apskaičiuojant ERPF įnašą klimato srityje gali būti atsižvelgiama į tą siektiną reikšmę viršijančią sumą, kad būtų pasiekta 30 % visų jam skirtų asignavimų siektina reikšmė. Apskaičiuojant Sanglaudos fondo įnašą klimato srityje gali būti atsižvelgiama į sumas, viršijančias ERPF klimato srities įnašo siektiną reikšmę – 30 % visų jam skirtų asignavimų.

(*) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 231, 2021 6 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj).“;

5) 12 straipsnis papildomas šia dalimi:

„4. Novatoriškiems veiksmams, kurie yra įvertinti kvietime teikti pasiūlymus pagal Europos miestų iniciatyvą ir atitinka minimaliuosius to kvietimo kokybės reikalavimus ir kurie negali būti finansuojami dėl biudžeto apribojimų, Komisija gali suteikti pažangumo ženklą.

Pažangumo ženklo tikslais Europos miestų iniciatyva laikoma kitu Sąjungos šaltiniu, kuris skiriasi nuo programų, įgyvendinamų ir rengiamų pagal Reglamento (ES) 2021/1060 7 straipsnį.“;

6) I priede 1 lentelė iš dalies keičiama taip:

a) 1 politikos tikslo skiltis papildoma šia eilute:

	„vii) Didinti pramonės pajėgumus, siekiant skatinti gynybos pajėgumų didinimą pirmenybę teikiant dvejopo naudojimo pajėgumams;	Bet kuris RCO, nurodytas i ar iii papunkčiuose konkrečių tikslų atveju RCO 128 – paramą gavusios įmonės, visų pirma susijusios su pastangomis skatinti dvejopo naudojimo ir gynybos galimybių didinimą („RearmEU“) – įmonės	Bet kuris RCR, nurodytas i ar iii papunkčiuose konkrečių tikslų atveju“

b) 2 politikos tikslo skiltyje v konkrečiam tikslui skirta eilutė pakeičiama taip:

	„v) Skatinti saugią prieigą prie vandens, tvarią vandentvarką, įskaitant integruotą vandentvarką, ir hidrologinį atsparumą	RCO 30 – viešojo vandens tiekimo paskirstymo sistemų naujų arba atnaujintų vamzdynų ilgis – km RCO 31 – viešojo nuotekų surinkimo tinklo naujų arba atnaujintų vamzdynų ilgis – km RCO 32 – nauji arba modernizuoti nuotekų valymo pajėgumai – gyventojo ekvivalentas	RCR 41 – gyventojai, prisijungę prie geresnio viešojo vandens tiekimo – asmenų skaičius RCR 42 – gyventojai, prisijungę bent prie antrinių viešojo nuotekų valymo įrenginių – asmenų skaičius RCR 43 – viešojo vandens tiekimo paskirstymo sistemų vandens nuostoliai – kubiniai metrai per metus“

c) 2 politikos tikslo skiltis papildoma šiomis eilutėmis:

	„xi) Skatinti galimybes gauti prieinamą ir tvarų būstą	RCO 18 – prieinami ir tvarūs būstai, kurių energinis naudingumas pagerintas – būstų skaičius RCO 65 – naujų arba modernizuotų prieinamų, tvarių ir socialinių būstų talpumas – asmenų skaičius	RCR 26 – metinis pirminės energijos suvartojimo kiekis (iš kurio: prieinami ir tvarūs būstai, viešieji pastatai, įmonės, kita) – MWh per metus RCR 29 – numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis – CO_2 ekv. tonomis per metus RCR 67 – naujų arba modernizuotų prieinamų, tvarių ir socialinių būstų naudotojų skaičius per metus – naudotojų skaičius per metus

	xii) Skatinti energetikos jungtis ir susijusią perdavimo, paskirstymo, kaupimo ir pagalbinę infrastruktūrą bei ypatingos svarbos energetikos infrastruktūros apsaugą, ir diegti įkrovimo infrastruktūrą	RCO 59 – alternatyviųjų degalų infrastruktūra (degalų papildymo / įkrovimo punktai) RCO 131 – energijos perdavimo arba skirstymo tinklo linijos ir jungtys – naujos nutiestos arba patobulintos RCO 105 – elektros energijos kaupimo sprendimai“	

d) 3 politikos tikslo skiltis papildoma šia eilute:

	„iii) Sukurti atsparią gynybos infrastruktūrą, pirmenybę teikiant dvejopo naudojimo infrastruktūrai, be kita ko, siekiant skatinti karinį mobilumą Sąjungoje ir gerinti civilinę parengtį;	Bet kuris RCO, nurodytas i ar ii papunkčiuose konkrečių tikslų atveju RCO 129 – infrastruktūra, pritaikyta prie karinio mobilumo reikalavimų RCO 29 – pastatytų ar renovuotų daugiafunkcių priedangų pajėgumai (asmenų skaičius)	Bet kuris RCR, nurodytas i ar ii papunkčiuose konkrečių tikslų atveju“

e) 4 politikos tikslo skiltis papildoma šia eilute:

	„vii) Skatinti galimybes gauti prieinamą ir tvarų būstą	RCO 18 – prieinami ir tvarūs būstai, kurių energinis naudingumas pagerintas – būstų skaičius RCO 65 – naujų arba modernizuotų socialinių prieinamų ir tvarių būstų talpumas – asmenų skaičius	RCR 26 – metinis pirminės energijos suvartojimo kiekis (iš kurio: prieinami ir tvarūs būstai, viešieji pastatai, įmonės, kita) – MWh per metus RCR 29 – numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis – CO_2 ekv. tonomis per metus RCR 67 – naujų arba modernizuotų prieinamų, tvarių ir socialinių būstų naudotojų skaičius per metus – naudotojų skaičius per metus“

f) 5 politikos tikslo skiltis papildoma šia eilute:

	„iii) Skatinti integruotą teritorinę plėtrą, tuo tikslu suteikiant galimybę gauti prieinamą ir tvarų būstą visų rūšių teritorijose	RCO 18 – prieinami ir tvarūs būstai, kurių energinis naudingumas pagerintas – būstų skaičius RCO 65 – naujų arba modernizuotų prieinamų, tvarių ir socialinių būstų talpumas – asmenų skaičius	RCR 26 – metinis pirminės energijos suvartojimo kiekis (iš kurio: prieinami ir tvarūs būstai, viešieji pastatai, įmonės, kita) – MWh per metus RCR 29 – numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis – CO_2 ekv. tonomis per metus RCR 67 – naujų arba modernizuotų prieinamų, tvarių ir socialinių būstų naudotojų skaičius per metus – naudotojų skaičius per metus“

2 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/1056 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/1056 iš dalies keičiamas taip:

1) 8 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

a) pirma pastraipa iš dalies keičiama taip:

i) f punktas pakeičiamas taip:

„f) investicijas į pažangų ir tvarų vietos judumą, įskaitant vietos transporto sektoriaus bei jo infrastruktūros dekarbonizaciją, taip pat įkrovimo infrastruktūros įdiegimą“;

ii) i punktas pakeičiamas taip:

„i) investicijas į urbanistinių dykrų atkūrimo ir išvalymo, vandens ir dirvos atkūrimo ir, be kita ko, kai reikia, žaliosios infrastruktūros ir paskirties keitimo projektus, atsižvelgiant į principą „teršėjas moka““;

iii) papildoma šiais punktais:

„p) skatinant galimybes gauti prieinamą ir tvarų būstą;

q) energijos kaupimo sistemų rėmimą prisidedant prie regionų ekonomikos dekarbonizacijos ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimo į tinklą.“;

b) antra pastraipa išbraukiama;

c) ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„TPF lėšomis taip pat gali būti remiamos gamybinės investicijos į įmones, kurios nėra MVĮ, kartu išlaikant dėmesį MVĮ. Tokios investicijos atitinka reikalavimus tik tuo atveju, jeigu jos būtinos teritoriniam teisingos pertvarkos planui įgyvendinti, jei jų parama yra būtina darbo vietoms nustatytoje teritorijoje kurti ir jeigu dėl jų nereikia vykdyti perkėlimo, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2021/1060 2 straipsnio 27 punkte. Teikiant tokią paramą nereikalaujama peržiūrėti teritorinio teisingos pertvarkos plano, jeigu tokia peržiūra būtų išimtinai susijusi su trūkumų analize. Kalbant apie investicijas, kuriomis prisidedama prie Reglamento (ES) 2024/795 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų, atrankos procese atsižvelgiama į pameistrystę ir darbo vietas, švietimą ar mokymą naujiems įgūdžiams įgyti.“;

d) papildoma šia pastraipa:

„Veiksmams, kuriems suteiktas pažangumo ženklas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2021/1060 2 straipsnio 45 punkte, ir projektams, tiesiogiai įtrauktiems į bendriems Europos interesams svarbų projektą, kurį Komisija pripažino suderinamu su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, atsižvelgus į 2021 m. lapkričio 25 d. Komisijos komunikatą „Valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijai“, vadovaujančioji institucija gali nuspręsti tiesiogiai skirti TPF paramą, jei tokiais veiksmais prisidedama prie šio reglamento 2 straipsnyje nustatyto konkretaus tikslo ir teritorinių teisingos pertvarkos planų įgyvendinimo.“;

2) 10 straipsnis papildomas šiomis dalimis:

„5. Kai TPF ištekliai programuojami kaip prioritetai programoje, į kurią taip pat yra įtraukta ERPF, ESF+ arba Sanglaudos fondo išteklių, be kiekvienos programos laikotarpio vidurio peržiūros rezultatų vertinimo, kuris turi būti pateiktas pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnio 2 dalį, valstybės narės, atsižvelgdamos į konkrečius tikslus ir remiamą veiklą, nustatytus Reglamentu (ES) 2025/1914 (*), gali ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. iš naujo pateikti Komisijai papildomą vertinimą ir susijusius prašymus iš dalies pakeisti programą. Taikomi Reglamento (ES) 2021/1060 24 straipsnyje nustatyti terminai.

Tokiai programai, kai taikoma, gali būti naudojamas papildomas vienkartinis išankstinis finansavimas, nurodytas Reglamento (ES) 2021/1058 7a straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje.

Jei tokiai programai taikomas pratęstas išlaidų tinkamumo finansuoti ir įsipareigojimų panaikinimo terminas pagal Reglamento (ES) 2021/1058 7a straipsnį, toks ilgesnis terminas taikomas ir TPF ištekliams.

6. Jei TPF ištekliai programuojami specialioje programoje, valstybės narės gali nustatyti specialius prioritetus investicijoms remti, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų įgyvendinimo arba galimybių gauti prieinamą būstą skatinimo, pagal šio reglamento 8 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos p punktą.

Jei bent 10 % programos finansinių išteklių perskirstoma vienam ar keliems specialiems prioritetams, nurodytiems pirmoje pastraipoje, Komisija 2026 m. visos TPF paramos 1,5 % išmoka programai kaip išimtinį vienkartinį išankstinį finansavimą. Be to, lėšų perskirstymas specialiems prioritetams, nustatytiems siekiant remti investicijas, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų, patvirtintų programos daliniuose pakeitimuose iki laikotarpio vidurio peržiūros, taip pat įskaičiuojamas į 10 % ribą. Apskaičiuojant sumą, lygią 10 % programos finansinių išteklių, neatsižvelgiama į 4 straipsnyje nurodytus Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išteklius.

Apskaičiuojant panaikintinas sumas pagal Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnį, išankstinis finansavimas, valstybei narei skiriamas atliekant programos pakeitimus, kai perskirstomi šios dalies pirmoje pastraipoje nurodyti prioritetai, įskaičiuojamas į 2025 m. atliktus mokėjimus, su sąlyga, kad programos pakeitimo prašymas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 63 straipsnio 2 dalies ir 105 straipsnio 2 dalies, išlaidų tinkamumo finansuoti ir įsipareigojimų panaikinimo galutinė data yra 2030 m. gruodžio 31 d. Ta nukrypti leidžianti nuostata taikoma tik tuo atveju, jei patvirtinami programos daliniai pakeitimai, kuriais bent 10 % programos finansinių išteklių perskirstoma vienam ar daugiau specialių prioritetų, išdėstytų šios dalies antroje pastraipoje.

Tokių programų atveju, kai Reglamente (ES) 2021/1060 nustatyta galutinė veiklos rezultatų plano, finansų valdymo, ataskaitų teikimo ir vertinimo reikalavimų taikymo data, laikoma, kad tai yra ta pati kitų metų data. Be to, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 2 straipsnio 29 punkto, tokių programų atveju laikoma, kad paskutiniai ataskaitiniai metai yra laikotarpis nuo 2030 m. liepos 1 d. iki 2031 m. birželio 30 d.

Be kiekvienos programos laikotarpio vidurio peržiūros rezultatų vertinimo, kuris turi būti pateiktas pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnio 2 dalį, valstybės narės, atsižvelgdamos į remiamą veiklą, nustatytą Reglamentu (ES) 2025/1914, gali ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. iš naujo pateikti Komisijai papildomą vertinimą ir susijusius prašymus iš dalies pakeisti programą. Taikomi Reglamento (ES) 2021/1060 24 straipsnyje nustatyti terminai.

(*) 2025 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/1914, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1058 ir (ES) 2021/1056, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis strateginiams uždaviniams spręsti atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą (OL L, 2025/1914, 2025 9 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1914/oj).“;

3) 11 straipsnio 2 dalies h ir i punktai pakeičiami taip:

„h) jei parama teikiama gamybinėms investicijoms į įmones, kurios nėra MVĮ, preliminarus remtinų veiksmų ir įmonių sąrašas ir tokios paramos būtinumo pagrindimas, įskaitant, kai tai būtina valstybės pagalbos vertinimo tikslais, pateikiant trūkumų analizę, iš kurios būtų matyti, kad tikėtinas darbo vietų praradimas viršytų numatomą be investicijų sukurtų darbo vietų skaičių;

i) jei parama teikiama investicijoms, kuriomis siekiama sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų vykdant Direktyvos 2003/87/EB I priede išvardytą veiklą, kiekį, remtinų veiksmų sąrašas ir pagrindimas, kad jais prisidedama prie perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, o dėl jų išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sumažinamas tiek, kad būtų mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, nustatytus nemokamiems apyvartiniams taršos leidimams suteikti pagal Direktyvą 2003/87/EB, su sąlyga, kad tie veiksmai yra reikalingi dideliam darbo vietų skaičiui apsaugoti;“;

4) 12 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Produkto rodikliams nustatoma nulinė pradinė reikšmė. 2024 metams nustatytos tarpinės reikšmės ir 2029 metams nustatytos siektinos reikšmės yra sumuojamos.“;

5) II priede, tekstas, kuriuo 2.4 punkte nurodoma į 11 straipsnio 2 dalies h punktą, pakeičiamas taip:

„Pildyti tik tuo atveju, jei parama teikiama gamybinėms investicijoms į įmones, kurios nėra MVĮ:

— preliminarus remtinų veiksmų ir įmonių sąrašas ir kiekvienai iš jų skiriamos tokios paramos būtinumo pagrindimas, kai tai būtina valstybės pagalbos vertinimo tikslais, pateikiant trūkumų analizę, iš kurios būtų matyti, kad tikėtinas darbo vietų praradimas viršytų numatomą be šių investicijų sukurtų darbo vietų skaičių.

Šį skirsnį atnaujinti arba užpildyti peržiūrint teritorinius teisingos pertvarkos planus, priklausomai nuo sprendimo suteikti tokią paramą“;

6) III priedas papildomas šia eilute:

„RCO 18 – prieinami ir tvarūs būstai, kurių energinis naudingumas pagerintas – būstų skaičius RCO 65 – naujų arba modernizuotų prieinamų, tvarių ir socialinių būstų talpumas – asmenų skaičius	RCR 26 – metinis pirminės energijos suvartojimo kiekis (iš kurio: prieinami ir tvarūs būstai, viešieji pastatai, įmonės, kita) – MWh per metus RCR 29 – numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis – CO_2 ekv. tonomis per metus RCR 67 – naujų arba modernizuotų prieinamų, tvarių ir socialinių būstų naudotojų skaičius per metus – naudotojų skaičius per metus“

3 straipsnis

Programų pakeitimų ir perkėlimų apribojimai

Sumoms, atitinkančioms įsipareigojimus, sustabdytus priemonėmis, priimtomis pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092, ir lankstumo sumą viršijančioms sumoms, kurios atitinka konkrečius tikslus, kurių atžvilgiu Komisija, remdamasi horizontaliųjų reikiamų sąlygų taikymu pagal Reglamento (ES) 2021/1060 15 straipsnį, turi pateikti neigiamą įvertinimą, programos keitimas ar perkėlimas pagal šį reglamentą netaikomas.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 m. rugsėjo 18 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*
R. METSOLA	L. AAGAARD